

Estat Català

Butlletí del Comitè executiu dels separatistes catalans

L'hora de l'Heroi

Nostres germans avui empresonats i torturats per la justícia espanyola—així, no la policia ni els jutges espanyols, la justícia és qui els ha torturat—iniciem una noble època de lluita per la llibertat de la nostra terra, iniciem la hora de l'heroi.

Aquests xicots i aquests homes, que després de sofrir el martiri, entren altra volta a la seva presó i entonen «Els Segadors» com una afirmació, com un rès al seu Deu, són l'avantguarda dels herois que amb l'espasa i el braç ferm lliberaran a nostra pàtria.

Fins ara es podia duptar de la fermesa catalanista en defensar sa llibertat. Podia creure's que havien perdut per sempre més la virtut de l'enteresa davant l'enemic i que les nostres conviccions s'esvaïen en paraules i quan la paraula ens era negada ens arredossàvem a les faldilles de les nostres mares i de les nostres esposes per a amagar-nos de l'adversari. Però ha vingut l'Heroi i ens ha mostrat el camí a seguir, l'exemple a copiar; ell ha obert son pit sangnant, pantejant de dolor, i ha ofert el seu cos a les multituds esgarrifades primer, devotes després. I avui per doctrina i per bandera no tenim ja el discurs d'un advocat trassut, sinó que hi portem un cor sangnant.

Després de tanta covardia, després de tantes claudicacions i tantes errades, ha sorgit la llum en el gest d'aquests homes. Moltes paraules s'han dit en defensa de Catalunya; nostres pensadors, nostres literats, nostres polítics, no han estalviat pas el seu verb fogós. Però Catalunya restava tiranitzada, que l'opressor del poble no té oïdes mai per a la raó i la justícia redemptora i nostre opressor més que cap altre, mai ha escoltat i ni s'ha rendit més que per la violència, tota llibertat

conquerida ha estat per ell una derrota. Afortunadament és un poble la missió més alta del qual és ésser sempre derrotat i vençut.

Ara no és la paraula, ara és l'ACCIO que emprèn la tasca de defensar i deslluir a Catalunya. Ara és l'ACCIO, inflada de verb, plena de fe i doctrina sadollada d'amor a la Justícia i a Llibertat, que surt a la palestra i repta a l'enemic; de fet, ara Catalunya comença a ésser lliure. Ara que l'Heroi se'n fa el seu paladí, l'hora de la seva redempció no és llunyana. Que la terra que ha parit com els que avui estan empresonats en parirà a mils, exèrcits nombrosos, formiguers d'homes que lluitaran tenaçment fins a la victòria final per una Pàtria que porti en el seu destí una amor per la Justícia i per la Humanitat.

Germans presos, guies en camins de redempció, com a salut: Visca Catalunya lliure!

Eficàcia

Paraula màgica que tots els catalans tindriem que portar gravada al cor.

El no tenir-la present en tots els moments de la nostra vida ja ha sigut causa de malxures ben llastimoses.

Fem cas de l'experiència i anem pels camins que ella ens ensenya.

Actuem amb fe amb mesura i amb paciència, vencent les dificultats del moment, tinguent sempre en compte la eficàcia de la nostra actuació.

No baladrejem mai que les paraules se les emporta el vent quan no les fa servir l'enemic. Tinguem en conte més que res la qualitat dels nostres actes.

No ens entremetrem en sentimentalismes ridículs que ja sabem tots aont ens han portat.

El raonament fred ha d'ésser la nostra norma. La execució ràpida la nostra finalitat. No perdem temps bé prou que ho havem fet.

Sobretot no donguem motius a que la gent es cregui actuar d'una manera catalanista sense fer-ho.

Aquest és el cas de certes societats corals, sardanistas i de fut-bol les quals donen als socis, pel sol fet de pertanyer-hi, la il·lusió de que ells ja actuen

honradament. I ara com ara, l'orfeó, la sardana, el futbol per simpàtic gust català que tinguin no són pas indispensables.

Al començament del directori, en el odiós temps de les defeccions, la immovilitat era una posició honorada. Ara, degut a la fase especial en que ha entrat el nostre problema, cal trevallar.

La immovilitat és, ara, gaire bé tan despreciable com allavors la defecció. Sols té un aventatge d'ordre purament ètic que la fa més acceptable.

Molts diràn que les dificultats de comunicar-se i reunir-se dificulten l'actuació. Es veritat, però per això hi ha la voluntat per vencer aquests obstacles.

Bó ho han fet aixís els innumerables catalans que pertanyen a la nostra organització.

El català conscient no té cap més excusa per justificar el seu isolament que la por, que en definitiva és el més despreciable que hi ha.

Des de París

L'actuació catalanista a Barcelona, us col·loca dins una forma especial de viure. Les coses prenen, desseguida, un caire de misteri que les fa molt agradable. La por material, aquesta por de que se us descobreixi el marro és, en definitiva, una sensació agradable: Hom busca, insistentment un individu que repartia fulles clandestines que té, segons diuen, una lleugera semblança en vos. Han detingut molts estudiants perque col·locaven bombes a la via. Us heu escapat als nassos d'un guàrdia civil preguntant-li, cortesment, quin és el camí menys fadigat per a anar a Finestrelles.

Arriba a França amb l'inèrcia d'aquella sensació de misteri tan general a Catalunya.

Vaig fer callar ràpidament a un senyor que em parlava massa alt d'Estat català.

Els policies espanyols trasplantats us produeixen en canvi, una sensació de fastic tan gran que ni els considereu dignes d'una escupinada. Es optimisat veure a la llum del dia la mobilització dels escamots, les discussions violentes de les taules de café. L'estrella i les quatre barres a cada cantonada.

La sensació de perill fa, però, que la vida a Barcelona sigui infinitament més suggestiva: l'ai al cor del timbre que toca a les quatre de la matinada.

Aquí hom viu massa tranquil·lament. Anyoro la por. Em sembla i tot que fins estimo als "guindilles". No tindrè més remei que clavar uns quants clatellots al "Caballero Audaz" per donar-me la pseudo-sensació de que una nit tornant a casa me'l trovaré darrera una cantonada.

Paris, Juny de 1925.

Alfons XIII de pas per Catalunya

Era tradicional la indiferència amb que es rebia a Alfons XIII a Barcelona.

En aquest últim viatge s'ha accentuat marcadament la hostilitat a la persona del rei dels espanyols

Els balcons, exceptuant els de les entitats oficials i el d'alguns nobles espanyolitzants, no solament no eren endomassats sino que havien restat tancats al seu pas.

Tan és així i tan desalentador degué ésser per Alfons XIII que s'assegura la veracitat del següent diàleg entre ell i en Primo de Rivera:

—Veig—va dir Alfons XIII—moltes banderes separatistes.

Majestat—contestà en Primo—no en veig cap.

—Doncs jo sí, allà a on no hi ha la bandera espanyola hi veig amagada a la bandera separatista.

La fredor i la indiferència del poble de Barcelona era tan gran que per assegurar-se el ple a una cursa de braus, en la qual assistia Alfons XIII el general Barrera feu distribuir entre la guarnició 8.000 entrades. Per altra banda en diversos indrets de la ciutat varen fer explosió bombes, entre les quals cal assenyalar, pels seus efectes, la de casa la marquesa de Castellbell, segurament en senyal de protesta al pas de Alfons XIII.

Demés cal consignar la troballa d'un artefacte monumental a Garraf que segons el dir de les autoritats espanyoles hauria fet baixar una de les foradades al pas del tren que havia de conduir a Espanya a Alfons XIII.

Per aquest motiu foren detingudes més de 250 persones que feien excursionisme per les muntanyes properes o que es banyaven a la platja de Garraf.

24 d'aquestes detencions han estat mantingudes. Aquests 24 detinguts després d'haver estat bàrbarament torturats als soterranis de la Jefatura de Policia foren traslladats a la presó Model.

A causa d'aquests fets la policia espanyola portada pel seu zel investigador ha penetrat al domicili d'alguns ciutadans coneguts pels seus ideals catalanistes. Així s'han practicat registres a casa del senyor Puig i Cadafalch, Pere Rahola, Pere Manén, el qual va estar detingut alguns dies, no trovant naturalment cap rastre que pogués comprometre'ls.

També varen registrar el Centre de Dependents i el Centre Excursionista

Alfons XIII s'ha entornat al seu país indignat.

* * *

Un dels catalans empresonats pels fets ocorreguts durant el viatge d'Alfons XIII ha

contat en la forma que han sigut tractats per les autoritats governamentals espanyoles.

Manifestava entre altres coses aquest detingut, haver estat objecte de mals tractes de la més refinada crueltat. En el curs dels diferents interrogatoris sofrí sis grans palissos.

Se l'emportaven lligat regularment amb unes manilles, l'ús de les quals està prohibit, que agafen els dos dits grossos de les mans. S'apreten per mitja d'una clau en rosca i diu que fan un dolor terrible que es comunica al cervell. Una d'aquestes manilles es va aplicar al mencionat detingut durant sis dies seguits sense treure-li gens. Avui encara té els dos dits grossos insensibilitzats.

Els policies ja l'esperaven amb uns fuets de goma acabats amb una porreta també de goma. Si no declarava el que ells pensaven que havia de declarar li pegaven per tot el cos sense respectar ni la cara ni el cap.

Aquestes fuetades no fan sang però deixen un magullament que produeix un fort dolor.

Després si persistia el presoner en callar, s'hi giraven a puntades de peu i li saltaven damunt dels peus nusos i li estiraven els cabells.

Els cops de puny i les bufetades eren de més a més. En un moment de rabia i despit, donaven una volta més a la clau per veure si el presoner fluixejava i feia declaracions.

Aquest tractament era general als que creien que havien de declarar coses sensationals i anava acompanyat de les injúries més grolleres i les amenaces més terrorífiques.

Demés de totes aquestes crueltats materials que havien de sofrir els detinguts, com que les declaracions regularment les prenen de 11 a 3 ó de 7 a 10 de la nit i després de la matinada; alguns dels declarants tornaven quan ja s'havia servit el ranxo o be quan el noi del bar ja havia servit. De forma que es quedaven sense poguer-se alimentar, ja que fora de les hores normals no permetien de servir aliments.

Un dels detinguts, que no tenia cabals per a encomanar el menjar i s'havia d'alimentar del ranxo que li donaven a Jefatura, estigué tres dies sense menjar ni veure, ni fer cap necessitat.

Tots aquests sofriments els detinguts els suportaven amb la més gran fermesa i donava goig, encomanava una força grandiosa a l'ànima sentir, encara, després d'una jornada de sofriments, com resonava per entre les llobregueses d'aquells soterranis, les estrofes de l'Emigrant i el cant dels Segadors.

Com una prova de l'estat d'esperit dels presoners cal consignar el fet d'En Emili Baudin. A la presó va declarar la vaga de la fam. Estigué deu dies sense menjar res, mentre no li prenguessin declaració o li diguessin el motiu de la seva detenció. Varen anar-

lo a veure el director de la presó, el capellà, el jutge que ha instruit la causa. Els manifestà que estava disposat a morir, per que ho feia per una causa santa i si no hi havia justícia a la terra, el que està col·locat per damunt dels homes es cuidaria de fer-li.

El jutge va dir-li que ho prenia com una coacció i no estava disposat a transigir i per tant si es volia morir allà ell.

Els demés presoners no se'n varen enterar fins darrerament i allavors li recomanaren que deposés la seva actitud puix que potser el que precisament volien era això: Que és morissin tots de gana.

De la premsa estrangera

De la premsa francesa, segons informe de l'agència Havas:

«Perpinyà 5 de juny — Alguns viatgers que arriben de Barcelona anuncien que la policia acaba de descobrir un complot que s'hauria realitzat en ocasió del viatge del rei a Barcelona.

»S'hauria trobat en alguns kilòmetres de la població, a les costes de Garraf, a vora de la via fèrria de Madrid, una bomba de grans dimensions, pesant 80 kgms. (?) i equipada d'un moviment electric dels més perfeccionats. Aquest artefacte d'una potencia formidable, havia de volar el tren reial el 4 de juny dia que els soberrans havien de sortir de Barcelona.

»S'ha recollit un plan indicant l'indret a on s'hauria realitzat l'explosió, sota un dels nombrosos túnels de la via fèrria.

»A continuació d'aquest descobriment, han estat detinguts 14 joves, estudiants i empleats, acusats d'esser autors d'aquesta temptativa.

»Tots són separatistes i perteneixen a una societat camuflada en associació literaria i excursionista, però en realitat catalanista extremista. Tots neguen la participació en el complot.

»La policia ha prohibit a la premsa publicar res sobre aquest afer.

»Fa alguns dies la marquesa de Castellbell, havent donat, en el seu palau del carrer del Pi, un ball a honor dels soberrans, va esclatar a l'endemà una bomba que va produir destrosses bastant serioses al palau.

De «Debats»:

«Envien de Barcelona d'origen català: S'han fet nombroses detencions, com a conseqüència de la bomba trobada darrerament sobre una via fèrria. S'han fet nombrosos registres domiciliaris, entre altres a casa l'expresident de la Mancomunitat M. Puig i Cadafalch. La policia cerca a moltes persones que són introvables. M. Pere Manen, antic membre del consell de l'Unió Catalanista ha estat detingut.

»En els cercles ben informats es refusa a creure que la bomba sigui una maquinació catalanista. Fins corren veus diuen, en certs punts, que la troballa d'aquesta bomba ha estat una simulació de certs agents de policia desitjosos d'omplir lur fulla de serveis.

Alguns diaris pocs dies després varen publicar una notícia d'origen madrileny segons

la qual, alguns dels detinguts havien sigut jutjats per Consell de Guerra, havent hi quatre condemnades a vint anys de presiri.

Del «Courrier Catalan»:

»Un dels nostres corresponents ens escriu:

»La majoria dels detinguts han refusat a donar la declaració en llengua espanyola. Es diu que en vista d'aquest refús han sigut sotmesos a barbres tortures, fins a desvaneix's. Quan es retornaven, els jutges militars repetien l'interrogatori, però els detinguts solament responien en català. Eren novament sotmesos a torment, però els catalanistes no cedien. Aquestes alternatives es repetiren varies vegades. Els jutges han tingut de renunciar a continuar l'interrogatori.

»Alguns dels detinguts han estat ja alliberats. Però estan en un estat de postració física lamentable. Tots tenen en el cos els senyals que proven que han estat covardament apalissats i torturats. Els posaven manilles als punys fins que havien perdut el coneixement, els lligaven a les cadires i els flagel·laven amb latigos.

»Ultra les detencions que continuen fent-se a causa de la troballa d'una bomba, més de trenta persones han sigut detingudes pels nous incidents ocorreguts amb motiu de la processó del Corpus.

»L'any darrer hi van haver grans manifestacions patriòtiques quan el públic, veia en les processons, les banderes tradicionals de colors catalans. En previsió de que aquestes manifestacions no es repetissin aquest any, el general governador de Barcelona, havia publicat un ban, prohibint tota classe de manifestació i menassant amb grans càstigs, a qui gosés contravenir el ban. La policia i la guàrdia civil havien pres militarment tots els carrers per a on devia passar la manifestació.

»Malgrat aquestes precaucions, les banderes de colors catalans eren aplaudides ardentment a cada carrer, amb crits d'hostilitat a les autoritats espanyoles. A continuació d'aquests incidents, es feren detencions en massa. Els detinguts varen ésser alliberats, però castigats amb grans penyores.

Una fantasia del «Daily Telegraph»:

«Cerbere (frontera espanyola) divendres 19 de juny.

«—Han estat donats alguns detalls sobre el darrer complot contra el rei Alfons i el que els autors pretenien fer després d'haver segrestat el rei per Manuel Guerida, el qual ha sortit en llibertat, de les presons militars de Barcelona a on havia sigut detingut per suposada complicació en el complot contra el tren reial Guerida ha passat per Cerbere, anant a Marsella a on s'ha d'embarcar per l'Amèrica del Sur.

»Guerida ha dit—Soc completament ignorant en el complot català contra el rei Alfons. He estat detingut perquè posseïa una carta d'un dels meus amics, el qual, sembla, que està compromès en el complot. Durant el meu empresonament he pogut conèixer alguns detalls sobre el plan dels autors. Sembla que aquests no tenien l'intenció d'atemptar al rei Alfons, puig la bomba solament ha via d'esclatar per parar la locomotora. El tren hauria parat en el tunel prop de Garraf. Les dues boques del tunel haurien estat preses per grups de conspiradors que haurien intentat segrestar al rei Alfons i de conduir-lo amb automòbil a la costa a on l'haurien embarcat en un yacht privat que hauria estat preparat.

»Els conspiradors haurien volgut obtenir

del rei, com a preu de recanvi, la reial proclamació garantida de l'independència d'una República catalana, amb Barcelona com a capital. No he sentit a dir que els comunistes hagin intervingut en el complot.

Segons alguns diaris de Madrid sembla que al retornar de Catalunya a aquella ciutat, Alfons XIII, un dels familiars l'hi va fer notar que havia embrunit molt motablement. A la qual cosa va respondre Alfons XIII:

—Es el sol de Marroc.

De «l'Excelsior»:

«Viatgers arribats de Barcelona expliquen varis incidents que s'han produït darrerament a aquella població. Durant la processó popular i tradicional del dia de Corpus, una part del públic s'ha manifestat amb aplaudiments i aclamacions al pas de les velles ensenyes que portaven inígnies o cintes amb els colors catalans. El governador havia prohibit amb anterioritat tota classe de manifestació al carrer. Varies persones han estat detingudes; han estat posades en llibertat després d'una detenció de 15 hores i han tingut de pagar penyores de 25 a 1.000 pessetes. El banquer Josep Garí Gimeno ha tingut de pagar una penyora de 1.000 pessetes.

»Al curs d'un match de futbol organitzat a honor de la societat Orfeó Català en el qual van assistir 30.000 persones aproximadament, l'himne nacional espanyol executat per una música de marina de la flota fondejada al port de Barcelona, provocà protestes i xiulets. La música va executar a continuació l'himne anglès que el públic va escoltar de peu. La Federació de Futbol havia organitzat una festa a la muntanya de Montserrat a honor de l'Orfeó Català i del Futbol Club Barcelona, campió d'Espanya; el governador havent ordenat de col·locar la bandera espanyola en els automòbils que havien de transportar el públic la Federació de futbol va renunciar a la festa.

La premsa de París ha reproduït el següent manifest:

ALS HOMES LLIURES

A la demanda dels separatistes catalans i del seu leader M. Macià, denunciem al món civilitzat i als esperits lliures de França les barbres tortures que s'infirgeixen als presoners a la fortalesa de Montjuich; una vintena de joves empresonats sota l'acusació d'haver participat al complot contra Alfons XIII, darrerament descobert a Barcelona. Aquestes tortures recorden els temps horribles de l'inquisició espanyola.

Aquests joves separatistes catalans que perteneixen a famílies molt respectables de Barcelona, han estat sotmesos a barbres tortures fins a desvaneix's. Se'ls manillen els punys y se'ls col·loquen cercles al cap fins a fer-los sagnar; se'ls claven estrelles de fusta a la carn de les ungles; se'ls fa caminar nusos sobre alcohol encés i tot això per arrancar les confessions sobre l'organització separatista o per fer-los declarar a ells mateixos culpables de la temptativa de regicidi contra el rei d'Espanya.

Els detinguts s'han refusat a fer declaracions en llengua espanyola i solament responen en català. Se'ls tortura novament no poden per això trencar la moral de les víctimes, que en la presó malgrat les menaces, canten amb la fe dels màrtirs, la Marsellesa catalana i els Segadors, l'himne nacional català.

Deu d'aquests separatistes catalans ja han sigut alliberats i tenen el cos cobert de ferides i llagues sagnants que demostren de quina manera se'ls pegava i torturava.

Es doncs, amb l'angoixa d'aquests brutals atemptats a la justícia que fem una crida al món civilitzat per l'allibrament d'aquest grup de màrtirs de Catalunya, que solament han comès el pecat d'haver nascut a Catalunya i d'ésser catalans conscients de llur personalitat racial que per raons de tradició, de dret i de voluntat, pretenen separar-se políticament, econòmicament i culturalment de l'Espanya imperial, avui encara sota l'espasa brutal de varis inquisidors disfressats de militar.

Escrivia el «Libertaire» sobre aquest manifest:

No tenim res de comú amb el moviment catalanista, considerant que les qüestions de patriotisme fins regional, solament poden ésser nocives per l'emancipació dels pobles. Però els fets denunciats creen tanta indignació que ajuntem la nostra protesta a la seva i demanem a tots els nostres amics d'estigmatitzar l'odiós règim dictatorial espanyol.

Llista de presoners catalans

5.ª Galeria

Ramon Fabregat, dependent, Marina, 241, tercer, primera; Antonin Argelaguet, viatjant; Call, 11, segon; Francesc Ferrer, estudiant, Tallers, 64, farmacia.

4.ª Galeria

Jaume Compte, comerciant, 37 anys, Rocafort, 163, baixos; Marcell Perelló, 27 anys, flequer, Bonvehí, 2, segon, segona, Sans; Josep Garriga, 19 anys, lampista, Canalejas Mendez, 5, Sans; Miquel Badia, 19 anys, farmacèutic, Aragó, 155, primer, segona; Deogracias Civit, escultor, Congost, 15 baixos G.; Emili Garnier, 17 anys, dependent; Jaume Julià, 21 anys, mecànic, Ripoll, 15, porteria.

Detinguts el mes de novembre 1924

Francesc Torres, tintorer, Roser, 25, segon, segona; Alexandre Serrat, mecànic, Granollers, 20, Santa Coloma; Narcís Masmitjà, manyà, Plassa Sant Joan, 2 i 4, Gracia; Antoni Taxonera, electricista, Salmerón, 220 baixos; Miquel Bieto, paleta, Torrent de l'Olla, 206.

Hores de comunicació:

5.ª Galeria. Tots els dies de 11 a 12.

4.ª Galeria. Dimarts, dijous i dissabte de 9 i mitja a 10 i mitja.

Relació dels que foren alliberats el dia 3 Juliol 1925:

Josep Tanyà (casat), Espalter, 5, quart; Josep Tor, dependent de casa Mauri; Antoni Macià, Rambla Volart, 4; Jaume Pallàs, Tiradors, 1 bis, segon; Joan Marfany, Santa Agna, 4, tercer; Emili Baudín, Hospital, 84, segon, primera; Josep M. Planas, Córcega, 238; Josep Folch, Plassa Santa Agna, 9, tercer, segona; Vicens Colominas, Cadena, 25 baixos; J. Peypoch, València, 222.

«El Coronel Lacanal ha estat nomenat inspector de les fabricques de llumins d'Espanya. Aixó no te res de particular: el Directori que governa es militar i procura omplir amb elements militars els llocs més importants de l'administració...»

Tindra 30,000 pessetes anuals de sobressou.

Pensa que no és hora de seny

Català: Vint-i-cinc anys de predicar «seny» ens han dut a l'estat d'ara. Els militars espanyols han ultratjat la bandera de Catalunya, han bandejat la nostra llengua, han perseguit les nostres institucions; i el poble no s'ha aixecat en pes arroçant-los com fan tots els pobles que tenen dignitat. Aquest que han estat predicant «seny», han sembrat a Catalunya la llevet de la covardia.

Afortunadament no tot està perdut encara. Tothom està convençut de que el plet de Catalunya no és amb seny com s'ha de resoldre, sino amb les armes a les mans, i cal que tots els infants que puguen forgin llur esperit en aquest temps, perquè és precís que tots pensem que si en la lluita hem de vessar la nostra sang i hem de donar la nostra vida per l'independència de Catalunya, no haurem pogut esperar mort més gloriosa i haurem fet més planer el camí per arribar a l'assoliment de la plena llibertat.

No és pas el qui fa sufrir el que venç—va dir Mac Swiney—sinó el que sab sufrir més.

Hem de correspondre a l'odi

Pensa, català, que ja ha passat l'hora de deixar-te entabanar amb el conte de «l'efusió». A molts catalans, per conveniència, per esperit conservador els anava bé de pensar que la llibertat de Catalunya—un bri migrat de llibertat—els fora dut amb safata. Mentrestant, els espanyols ens han anat doblegant cada dia més. Ja és hora de despertar els joves que encara dormin, la llibertat de Catalunya ens l'hem de guanyar, i ho hem de fer violentament, perquè d'altra manera no ens la donaran. I és precís que deixant se d'efusions, tothom prediqui l'odi a Espanya,

que per molt que sigui no serà mai tan viu i tan pregon com el que ells, els espanyols, ens tenen a nosaltres, per esperit de domini, per enveja i per ràbia. El dia que siguem independents, allavors podrem permetre'ns d'ésser generosos i caritatius i ens els mirarem amb amor...

Ara, mentrestant, l'odi més viu i coent.

«No em pregunteu res. No se res. Cumpliu amb el vostre deure! Quan arribara l'alliberament? No ho se pas. Cumpliu amb el vostre deure! Obeiu les ordres; no pagueu les penyores; aneu a la presó; no pregunteu res; Cumpliu amb el vostre deure! Potser n'obtin-dreu la recompensa. Cumpliu amb el vostre deure!»

Aixís parlaven els patriotes irlandesos, que ens serveixi d'exemple.

NOVES

UN ACTE.—A les quatre de la tarda del divendres, dia 3 de juliol es varen presentar davant de l'Orfeó Català quatre desconeguts i varen posar a la reixa una bandera espanyola i la següent inscripció en espanyol: «Como prueba de acendrado españolismo y disconformidad con la actuación y pasividad de nuestras autoridades, a España no se la silbará más: Via fora! Visca Espanya». La inesperada gesta dels quatre produí la natural curiositat entre els veïns i altres persones que ho varen veure.

UNA GESTA DEL Dr. SERÉS.—El doctor Serés quan era degà encara, feu una voluminosa denúncia al govern civil acusant d'una pila de baixeses i malvestats als dignes metges catalans Nubiola i Pi i Sunyer. Per a fer més presió els acusava de maneigs separatistes i complots tramats dins l'Hospital Clínic mateix. Fou fet un registre minuciós a les sales que regenten els dos benemèrits doctors per la policia espanyola que pogué comprovar la falsetat i baixesa de la denúncia feta pel doctor Serés.

Cal que tots els catalans el recordem aquest doctor Serés i procurem donar-li l'escarment que es mereix la seva traïdoria i la seva mala animeta de confident dels invasors.

DE GIRONA —Un alt exemple de solidaritat patriòtica el donaren les dones gironines catalanistes en ocasió de l'empresonament del patriota Palahí.

El dia que fou agafat el Palahí en desfilaren moltes per la presó i la muller de l'empresonat es va veure gomboldada continuament per senyores de l'alta aristocràcia gironina, catalanistes totes elles.

La bestiola d'Urquia en revenja ordenà registres a casa de totes les senyores que visitaren l'empresonat.

A la filla del senyor Bartrina, estudianta del Magisteri, li varen descusir el folre del capell trovant-li una bandereta catalana, per la qual cosa li fou imposada una multa.

Demés se li ha anunciat que ja cal que desisteixi de presentar-se als exàmens per a mestres perquè no l'aprovaran.

Les persecucions de que són obgete les dones catalanistes de Girona lluny d'acovardir-les encara els dona més coratge per a ajudar al nostre moviment.

EXILI.—En Gamper, ciutadà suís, president com tothom sap, del F. C. Barcelona, ha estat exiliat al seu país. No calen comentaris a aquesta nova brutalliat del govern espanyol.

LA JUSTICIA ESPANYOLA.—Al propietari del Cinema Catalunya, per haver demanat indemnizació amb motiu de les celebrades obres que s'executen a la plassa de Catalunya, li feren clausurar el cinema per no reunir condicions (?). Aquest acte, que demostra el principi de justícia en el grau d'abjecció i de baixesa a que arribat a Espanya, serveix de demostració de la gran autoritat que disposen les autoritats per damunt de tota llei escrita. Amb aquesta clausura el governador ensems es revenja de la xiulada que li fou feta a la marxa espanyola durant el govern del general Llossada.

EL SIGLO.—El negoci no marxa gaire a l'hora als magatzems de «El Siglo». En Conde ha tingut mantes vegades de manllevar al seu cunyat Olaverria diners per a anar tirant, però aquest sembla que ja està cansat del mateix i vol tancar la bossa. Si així fos, més val que plegui abans de que algun dia tinguem la grossa satisfacció de veure'l aixecarse en un dels globus que antigament donaven als seus magatzems.

D. SANTIAGO DE LA RIVA.—El flamant espanyolista, protector de l'Espanyol, simplement per odi a tot ço que fes haire de català, endemés de tenir aquest defecte tant gros i capital, en tenia d'altres, com és ara el de regalar finques a coupletistes com la Pilar Romero, per simple simpatia com se suposa. Més ara els negocis li van tant bé que està en tractes per a vendre's la finca esmentada al primer postor que li'n dongui quatre rals.

«Hi ha moments en la vida de l'home i en la vida dels pobles que el seny suprem consisteix, precisament, a no tenir seny.»

De una conferència de J. M. Junoy.

Delcroze - Imprimeur - Paris

R. Eact, 1925
Vana XXXI